

MAY - 2017
MCOMC204 (Sem - II)
Financial Account and Auditing

Time : 3 Hrs.

Total Marks : 70

સૂચના : (1) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

(2) જમણી બાજુ દર્શાવેલ આંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

1 ગમે તે બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

14

- (૧) હિસાબી ધોરણોનો ખ્યાલ અને તેની ઉપયોગિતા
 (૨) 'ઇન્વેન્ટરીના મૂલ્યાંકન' અંગેના હિસાબી ધોરણો
 (૩) હિસાબી ધોરણો-16 : નાણાં ઉછીના લેવાની પડતર
 (૪) હિસાબી ધોરણો-12 : સરકારી ગ્રાન્ટના હિસાબો

2 નીચે આપેલ માહિતી ઉપરથી ચિંતન લિમિટેડનું તા.31-3-16ના રોજનું સુધારેલ શિડ્યુલ-6 મુજબનું પાકું સર્વેયું તૈયાર કરો. જ્યાં જરૂર હોય ત્યાં નોંધ દર્શાવો.

14

ઉધારબાકીઓ	રૂ.	જમા બાકીઓ	રૂ.
જમીન	2,62,500	ઇકિવટી શેરમૂડી	11,25,000
મકાન	7,12,500	(મૂળકિંમત રૂ.100)	
પ્લાન્ટ અને મશીનરી	6,75,000	ગુજરાત ફાઇનાન્સ કોર્પો.ની લોન	2,25,000
ફર્નિચર	37,500	બેન્કની લોન	3,75,000
પરચૂરણ દેવાદારો	4,12,500	સામાન્ય અનામત	1,87,500
ધિરાણો	33,750	કરવેરાની જોગવાઈ	60,000
સ્ટોક : તૈયાર માલનો	6,00,000	સૂમિત ડિવિડન્ડ	1,57,500
કાચા માલનો	1,50,000	લોન (બિનસલામત)	1,50,000
હાથ પર ચેકડ	26,250	પરચૂરણ લેણદારો	4,57,500
બેન્ક સિલક	1,12,500	ન.નુ.પાતે	3,00,000
પ્રાથમિક ખર્ચા	11,250		
બાકી હપ્તા	3,750		
	30,37,500		30,37,500

વધારાની માહિતી નીચે મુજબ છે.

- (1) ચેકડ અવેજ વગરના 3750 ઇકિવટી શેરો બહાર પાડેલ છે.
 (2) મિલકતોની પડતર કિંમત નીચે મુજબ છે.
 (અ) મકાન રૂ. 9,75,000 (બ) પ્લાન્ટ અને મશીનરી રૂ. 15,00,000 અને (ડ) ફર્નિચર રૂ. 48750
 (3) બેન્કલોન રૂ. 3,75,000 માં રૂ. 7500 વ્યાજ ચઢેલ છે. લોન પ્લાન્ટ અને મશીનરી પર ગીરો છે.
 (4) દેવાદારોમાં રૂ. 75,500 6 માસથી વધુ મુદતના છે.

- (5) ગુજરાત ફાઇનાન્સ કોર્પો.ની લોન રૂ. 2,25,000 માં રૂ. 15000 વ્યાજ ચઢેલ છે. પરંતુ ચૂકવેલ નથી.
તેનો સમાવેશ થાય છે. આ લોન મકાનની સામે ગીરો છે.
- (6) કંપનીએ રૂ. 1,25,000 મશીનરીની ગોઠવણીનો કરાર કરેલ છે. જે તા.31-3-17 સુધી પૂરો થયેલ નથી.
- (7) લેણી હૂંડી રૂ. 75000 જે 15 મી મે ના રોજ પાકે છે જે વટાવેલી છે.

અથવા

- 2 (અ) સ્મિતલ લિ. એ નીચેની વિગતો ધ્યાનમાં લીધી પછી રૂ. 22,50,000 નો નફો કર્યો હતો. 10

	રૂ.
માંડીવાળેલ ડિબેન્ચર વટાવ	6000
ડિબેન્ચર વ્યાજ	49500
કરવેચની જોગવાઈ	3,50,000
ઘાલખાધ અનામત	12,500
ધસારાની જોગવાઈ	2,50,000
ડિરેક્ટરોનું મહેનતાણું	1,25,000
ડિરેક્ટર ફી	20,000
પ્લાન્ટ વેચાણનો વફો	3,50,000
(પડતર રૂ. 6,00,000 અને કુલ ધસારો રૂ. 2,50,000)	

કંપનીમાં બે પૂર્ણ સમયના ડિરેક્ટરો અને એક મેનેજર છે. મેનેજરને 5 % કમિશન અને દરેક ડિરેક્ટરને 2 % કમિશન આપવાનું છે. મેનેજરને આપવાના કમિશનની ગણતરી તેનું કમિશન અને પૂર્ણ સમયના ડિરેક્ટરોને આપેલ પછી વધતા નફા પર કરવામાં આવે છે. પૂર્ણ સમયના ડિરેક્ટરોને આપવાના કમિશનની ગણતરી તેમનું કમિશન અને મેનેજરને આપેલ કમિશન પછી વધતા નફા પર કરવામાં આવે છે મેનેજરને તથા ડિરેક્ટરોને આપવાના કમિશનની ગણતરી કરો.

- (બ) સમજાવો.

4

વ્યક્તિગત સંચાલકને આપવાના મહેનતાણાં પરનાં નિયંત્રણો.

- 3 અમર ટ્રેડર્સ ખાસ પાત્રોમાં માલનું વેચાણ કરે છે. પાત્રો માટે ગ્રાહકો પાસેથી પાત્રદીઠ રૂ. 300 નો ચાર્જ લેવામાં આવે છે. અને જો એક માસમાં ખાલી પાત્રો સારી હાલતમાં પરત કરવામાં આવે તો પાત્રદીઠ રૂ. 180 જમા આપવામાં આવે છે. સ્ટોકના મૂલ્યાંકનના હેતુથી તમામ પાત્રોની કિંમત રૂ. 144 લેખે ગણવામાં આવે છે. નીચેની માહિતી પરથી પેઢીના ચોપડામાં પાત્રોનું વેપારખાતું અને પાત્રોની જોગવાઈનું ખાતું તૈયાર કરો.

(1) શરૂઆતનો સ્ટોક :	સંખ્યા
હાથ પર પાત્રો	850
ગ્રાહકો પાસે પાત્રો	425
(2) વર્ષ 2016-17 દરમ્યાન રૂ. 168 લેખે ખરીદેલા પાત્રો	1600
(3) વર્ષ દરમ્યાન ગ્રાહકોને મોકલેલા પાત્રો	2500
(4) વર્ષ દરમ્યાન ગ્રાહકોને પરત કરેલ પાત્રો	1400
(5) વર્ષ દરમ્યાન ગ્રાહકોએ રાખી લીધેલા પાત્રો	1200

(6) ભંગાર તરીકે રૂ. 54 લેખે વેચી દીધેલા પામો	60
(7) અકસ્માતમાં નાશ પામેલ પામો	15

અથવા

નયન લિમિટેડ પોતાનો માલ પરત થઈ શકે તેવા પાત્રોમાં વેચે છે. વેચાણ વખતે ગ્રાહકના બિલમાં દરેકપાત્રની કિંમત રૂ. 5 ગણવામાં આવે છે. અને જો તે બે માસની મુદતમાં પરત કરવામાં આવે તો તે અંગે રૂ. 4 જમા આપવામાં આવે છે. જો પાત્ર નુકસાની હાલતમાં પરત કરવામાં આવે તો તે અંગે પૂરક રૂ. 2 જમા આપવામાં આવે છે. નીચેના આંકડાઓ તા.31 મી માર્ચ, 2017 ના રોજ પૂરાં થતા વર્ષ માટે મળી શક્યા છે.

	સંખ્યા	રૂ.
પરત થઈ શકે એવો ગ્રાહકો પાસે સ્ટોક (01-04-2016)	40,000	80,000
હાથ પર સ્ટોક (01-04-2016)	10,000	20,000
વર્ષ દરમ્યાન ખરીદેલ પાત્રો	30,000	90,000
વર્ષ દરમ્યાન મોકલેલ પાત્રો (31-03-2017)	1,00,000	
ગ્રાહકો પાસે પરત થઈ શકે એવા પાત્રો (31-03-2017)	20,000	
વર્ષ દરમ્યાન નુકસાની હાલમાં પરત થયેલ પાત્રો	10,000	
વર્ષ દરમ્યાન નિયત મુદતમાં પરત નહિ થયેલ પાત્રો	40,000	

બધો જ સ્ટોક મૂળકિંમતે આંકવાનો છે. નુકસાની પાત્રો તેની મૂળકિંમતના 50 % લેખે આંકવાના છે.
તૈયાર કરો.

(1) પાત્રોના સ્ટોકનું ખાતું

(2) પાત્રોનું વેપારખાતું

4 શ્રી પટેલ મૂળકિંમત પર 50 % ચઢાવીને ભાડાખરીદ પદ્ધતિથી વેચાણ કરે છે. ભાડા ખરીદને લગતી નીચેની માહિતી પરથી તા.૩૧ ડિસેમ્બર 2016 ના રોજ પૂરાં થતાં વર્ષનો નફો શોધો. ૧૪

જાન્યુઆરી-1	રૂ.
ભાડાખરીદના ગ્રાહકો પાસે સ્ટોક (વેચાણ કિંમત)	9000
દુકાનનો સ્ટોક (મૂળકિંમતે)	18000
લેણાં થયેલ હપતા	5000
ડિસેમ્બર - 31	
ગ્રાહકો પાસેથી મળેલ ચેકડ	60000
પરત આવેલ માલ (બાકીના હપતા રૂ. 2000)	500
લેણાં થયેલ હપતા ગ્રાહકો હજુ ચૂકવે છે.	9000
દુકાનનો સ્ટોક (મૂળકિંમતે) (પરત આવેલ માલ સિવાય)	20000
વર્ષ દરમ્યાન માલની ખરીદી	60000

તૈયાર કરો :

(1) દુકાનના સ્ટોકનું ખાતું

(2) ભાડા-ખરીદ દેવાદારોનું ખાતું

(3) ગ્રાહકો પાસે સ્ટોકનું ખાતું

(4) ભાડા-ખરીદ હવાલા ખાતું

અથવા

- (અ) ભાડા પટાના લાભ અને ગેરલાભ સમજાવો. 7
- (બ) ભારતમાં ભાડા પટાના ઉદ્યોગની મુશ્કેલીઓ ચર્ચો. 7
- 5 યોગ્ય વિકલ્પની પસંદગી કરો. (ગમે તે સાત) 14
- (1) ભારતીય હિસાબી ધોરણ - 9 ICAI ધ્વારા કયા વર્ષમાં બહાર પાડવામાં આવેલ છે ?
 (a) 1981 (b) 1982 (c) 1985 (d) 1987
- (2) ભારતીય હિસાબી ધોરણ -9 નું શીર્ષક કયું છે ?
 (a) આવકનું સંપાદન (b) ઉપજનું સંપાદન (c) માલ સ્ટોક મૂલ્યાંકન (d) સરકારી ગ્રાન્ટ
- (3) નીચેના પૈકી કઈ વિગત બિન ચાલુ મિલકત છે ?
 (a) કાયમી મિલકતો (b) સ્ટોક (c) ટૂંકાગાળાની લોન અને ધિરાણ (d) વેપારી લેણાં
- (4) નીચેના પૈકી કઈ વિગત બિન ચાલુ જવાબદારી છે ?
 (a) લાંબાગાળાના દેવાં (b) ટૂંકાગાળાની જોગવાઈઓ
 (c) લેણદારો (d) ચઢેલ પરંતુ લેણું નહીં થયેલ વ્યાજ
- (5) જો ગ્રાહકો પાસે શરૂના પાત્રોની બાકી 20,000 નંગ, ગ્રાહકોને મોકલેલ પાત્રો 1,20,000 નંગ, ગ્રાહકોને પરત કરેલ પાત્રો 1,26,000 નંગ અને ગ્રાહકો પાસે આખરના પાત્રોની બાકી 1,20,000 નંગ, હોય તો નીચેના પૈકી કયો વિકલ્પ ગ્રાહકે રાખી લીધેલા પાત્રો ગણાય ?
 (a) 2000 નંગ (b) 4000 નંગ (c) 6000 નંગ (d) 8000 નંગ
- (6) જો ભાડા ખરીદ કિંમત પર 20 % લેખે નફો ચઢાવી ભાડા ખરીદથી માલ વેચવામાં આવતો હોય અને શરૂનો દુકાન સ્ટોક રૂ. 40,000 હોય ખરીદી રૂ. 2,20,000 હોય અને આખરનો દુકાન સ્ટોક રૂ. 60,000 હોય તો નીચેના પૈકી કયું ભાડા ખરીદથી વેચેલ માલની ભાડા ખરીદ કિંમત ગણાય ?
 (a) 2,50,000 (b) 2,40,000 (c) 1,60,000 (d) 1,50,000
- (7) સંચાલકિય મહેનતાણાની ગણતરી કરતી વખતે નીચેના પૈકી કયો ખર્ચ બાદ મળી શકે ?
 (a) પગાર (b) ઘાલખાધ (c) યંત્રવેચાણનું નુકશાન (d) ઉપરના બધા જ.
- (8) નીચેના પૈકી કઈ ટૂંકાગાળાની જોગવાઈ ગણાય ?
 (a) કરવેચાની જોગવાઈ (b) સૂચિત ઇક્વિટી ડિવિડન્ડ
 (c) સૂચિત પ્રેફરન્સ ડિવિડન્ડ (d) ઉપરના બધા જ